

ICOMOS^{1/2018}_{in}

Suomen osaston jäsentiedote

ICOMOSin SUOMEN OSASTO r.y.
ICOMOS Finska nationalkommittén r.f.
The ICOMOS Finnish National Committee
INTERNATIONAL COUNCIL ON MONUMENTS AND SITES
CONSEIL INTERNATIONAL DES MONUMENTS ET DES SITES

Kirjoittajat:

Minna Silver, Margaretha Ehrstöm,
Kirsti Kovanen, Maire Mattinen, Pasi Kovalainen,
Marika Konola-Tuominen, Netta Böök,
Uula Neitola

Kannen kuva:

Pasi Kovalainen

Taitto:

Uula Neitola

1/2018

ICOMOSin Suomen osasto r.y:n jäsentiedote 1/2018

Sisällys

Pääkirjoitus

Shared Heritage Through Time Suomenlinnassa

8.-9.6.2018

Eurooppa-kokous Helsingissä

Minna Silverin esittely

Matkakertomus - Kirsti Kovanen

Matkakertomus - Maire Mattinen

Matkakertomus - Pasi Kovalainen

Matkakertomus - Marika Konola-Tuominen

Raportti - "Sellainen oli Viipuri"

Seminaarit ja konferenssit

Kuvia ICOMOSin Suomen osaston vierailusta

Eduskuntataloon 19.3.2018

Pääkirjoitus

Keskikesä on meneillään. Vietämme Euroopan kulttuuriperintövuotta 2018, jonka merkeissä eri puolilla Eurooppaa järjestetään tilaisuuksia. ICO-MOSin Suomen osasto on myös Suomenlinna-seminaarillaan ja kokouksillaan ollut aktiivisesti mukana juhluvuodessa. Olemme olleet näkyvästi Euroopan kartalla. Juuri päättyi kesäkuussa myös Berliinissä kokous, josta Suomi poimi EUn ja Europa Nostran palkinnot kulttuuriperintökasvatuksen sa-

ralla Kulttuuriperintökasvatussuunnitelmista ja Kulttuurivoltti-hankkeesta. Onnittelut erityisasiantuntija Marja Laineelle työryhmineen.

Keväällä jäsenviestissä kerroin ICO-MOSin Suomen osaston pestinsä aloitaneesta uudesta hallituksesta. Ennestään hallituksessa jatkoivat järjestön jo tuntemat arkkitehti Kirsti Kovanen, fil.kand. Margaretha Ehrström, arkkitehti Netta Böök, TkT Juhana Heikonen, fil.tri Aura Kivilaakso,

fil.tri. Riitta Niskanen ja arkkitehti Laura Berger. Uutena jäsenenä tässä ja tulevassa jäsenkirjeessä lisäksi esittäytyy arkkitehti Helena Hirviniemi. Jäsenkirjeessämme on mukana useita matkaraportteja aina viime vuoden Intiassa pidetystä ICOMOSin yleiskokouksesta Viipurin-matkaan.

Suurin työrupeama on kohdistunut kevään aikana Suomenlinnassa 8.-9.6.2018 järjestetystä kansainvälisestä seminaarista Interpreting Shared Heritage through Time, jonka yhteyteen ajoitettiin ICOMOSin Eurooppa-ryhmän ja Shared Built Heritage (SBH) -tieteellisen komitean kokoukset. Seminaari järjestettiin yhdessä Suomenlinnan hoitokunnan kanssa. Seminaari on osa laajempaa Kaikkien yhteinen kulttuuriperintö (KYK) -hanketta, johon liittyy Suomenlinnan hoito- ja käyttösuunnitelman päivitys osallistavasta osallistumisesta. Hanke on saanut rahoituksensa Museovirastolta.

Suomenlinnan hoitokunta on järjestänyt kevään mittaan työpajoja, joiden raportointi on tarkoitus liittää kansainvälisen seminaarin yhteydessä järjestettyjen työpajojen yhteyteen. Niiden raportointien tulokset osallistavien osioiden aiotaan syksyn mittaan graafisesti mallintaa Aalto-yliopiston si- mulaatiolaboratorion ohjauksessa. Osallisuus kulttuuriperinnöstä nähdään tärkeänä arvona. Myös paikan henki ja sen perinnön kerroksellisuus otetaan yhdessä yhä enemmän huomioon. Mallinoksessa eri toimijat tulevat kronologisesti ja visuaalisesti näkyviin.

Ilma seminaaripäivinä oli aurinkoinen, ja lauttamatka Suomenlinnaan oli kävijöille

elämys. Perillä odottivat erikieliset opastukset, joiden avulla perehdyttiin aluksi alueeseen. Ensimmäinen päivä koostui Suomenlinnassa aiheeseen liittyvistä esitelmistä, moderoinneista ja kommenteista Tenalji von Fersenin kauniissa tilassa. Illalla oli vastaanotto Alvar Aallon ateljeessa Munkkiniemessä. Kiitokset Alvar Aalto -säätiölle, joka avasi ovet tilaisuuden järjestämiseen. Arkkitehdit Tommi Lindh ja Jonas Malmberg ansaitsevat erityiskiitokset ainutlaatuisesta mahdollisuudesta, joka oli kaikille kävijöille elämys. Seuraava seminaaripäivä Suomenlinnassa keskittyi Pajasaliin ja koostui työpajoista, joista kootaan sitten jatkossa tuo edellämäinittu raportti. Keskustelu työpajoissa oli vilkasta ja piipahdimme myös katsomassa Suomenlinnan ympäristössä maisemia ja rakennusesimerkkejä. Kiitämme Suomenlinnan hoitokuntaa, erityisesti johtaja Ulla Räihää, päälliköistä Anu Ahoniemeä ja Petteri Takkulaa sekä arkkitehti Tuija Lindiä, seminaariin osallistumisesta ja parhaasta yhteistyöstä. Museoviraston edustajat toivat arvokkaita asiantuntijakommentteja sekä, kuten edellä mainitsin, virasto toimii KYK-hankkeen ra- hoittajana, mistä lämmin kiitoksemme.

Suomenlinnan seminaariin osallistujia oli vajaat 80, ja ulkomaalaiset vuolaasti kiittivät järjestelyjä. Kirsti Kovaselle, Margaretha Ehrströmille, Uula Neitolalle ja Wiktoriina Hurskaiselle erityiskiitokset hienosti hoidetusta organisaatiosta. Tässä jäsenkirjeessä voitte yksityiskohtaisemmin tutustua seminaariin Margaretha Ehrströmin raportista.

Eurooppa-ryhmän kokoukset 8.6. ja 10.6. liittyivät seminaariin Tieteiden talolla Helsingissä Eurooppa-ryhmän kokouksissa oli värikästä eri kansallisuuksien kirjoja, joka koostui ICOMOSin eurooppalaisten komiteoiden edustajista. Kirsti Kovanen selostaa tässä jäsenkirjeessä tarkemmin kokouksia jäljempänä. Erityisesti Irlanti oli ryhmän puheenjohtajan ja kansainvälisen ICOMOSin varapuheenjohtajan Grellan D. Rourken kanssa näyttävästi edustettuna. Paikalla oli myös kansainvälisen ICOMOSin sihteeristön johtaja Gaia Jungeblodt. ICOMOSin kehittäminen oli tärkeällä sijalla, todettiin, miten EUn lainsäädäntö vaikuttaa oikeuksiin ja ICOMOSin valtakysymykset puhuttivat eli ne, jotka maksavat eniten jäsenmaksua, haluavat tulla myös paremmin kuulluiksi. Shared Built Heritage -komitea piti kokouksensa ja jatkoi Viro-Suomi-Venäjä-kiertuellaan seminaarin jälkeiselle ekskursiolle Viipuriin ja Pietariin. Siitä enemmän tässä kirjeessä Netta Böökin ja minun matkaraportissa.

että ennakkotiedoista poiketen Rekonstruktio-julkaisu myöhästyi postiyhteyksien takkuillessa lähetyksestä. Se pyritään saamaan seuraavaan postitukseen.

Hyvää kesänjatkoa ja lomailmoja!

Parhain terveisin, Minna Silver

ICOMOSin Suomen
osaston puheenjohtaja

P.S. Olette saaneet arkkitehti Markku Mattilan lähettämän viimeisimmän VERNADOC-julkaisun. Toivomme sen tuottaneen hyviä lukuhetkiä. Pahoittelemme,

Seminaari ”Shared Built Heritage through Time”

Margaretha Ehrström

Suomenlinna 8.-9.6.2018

Kansainvälinen ”Shared Built Heritage through Time”-seminaari keräsi n. 80 kansallista ja kansainvälistä ICOMOSlaista Suomenlinnaan kuuntelemaan esitelmiä ja kommenttipuheenvuoroja, keskustelemaan ja jakamaan työpajoissa kokemuksia ja näkemyksiä yhteisestä kulttuuriperinnöstä sekä sen tulkinnoista eri aikoina. Kansainväliset osallistujat koostuivat ICOMOSin Eurooppa-ryhmän ja kansainvälisen Shared Built Heritage -komitean jäsenistä. Maantieteellinen jakauma oli laaja, kaukaisimmat tulivat Australiasta, Kiinasta ja Kanadasta.

Seminaarin alustuksissa tarkasteltiin, miten osallistamista toteutetaan kulttuuriperintökohteissa, joissa historian vaiheet ovat luoneet aineellista ja aineetonta kulttuuriperintöä eri aikoina. Yhteisesti pohdittavana olivat paikan merkitysarvot, sekä ai-

neelliset että aineettomat, ja ketkä määrittelevät paikan hengen, ja miten eri osapuolet osallistuvat työhön.

Prof. Henrik Meinander taustoitti aihetta maailmanpoliittisen areenan näkökulmasta, kun taas fil.tri. Aura Kivilaakso antoi teemalle tieteelliset viitekehykset. Shared Built Heritage -komitean varapuheenjohtaja Sue Jackson-Stepowski kertoi Australian monitahoisesta kulttuurista, Mikko Lindqvist Helsingin kaupunginmuuseosta antoi aiheelle paikallisen näkökulman ja arkkitehti Netta Böök avasi kulttuuriperinnön vaalimisessa osallistavaa toimintaa Karjalassa.. Pääpuhujia täydensivät sekä viranomaisten, asiantuntijoiden, asukkaiden, matkailualan että kolmannen sektorinedustajien kommenttipuheenvuorot.

Seminaaria seuranneissa työpajoissa pohdittiin Suomenlinnan merkityk-

sen ja hoidon kysymyksiä edellä mainituista näkökulmista. Ulkomaalaisin esimerkein keskusteltiin paikan hengen ja identiteetin määrittämisestä ajan osallistavassa hengessä.

Seminaari työpajoineen liittyy laajempaan ”Kaikkien yhteinen kulttuuriperintö”-hankkeeseen, joka on saanut EU:n kulttuuriperintövuoden 2018 rahoitusta. Suomenlinnan käyttö- ja hoitosuunnitelman päivittäminen, johon osallistava osallistuminen kuuluu, on osa tätä hanketta.

Seminaarin puheenvuorot sekä työpajojen lopputulokset julkaistaan loppuvuodesta.

Shared Heritage through Time -seminaari järjestettiin Suomenlinnassa 8.-9.6.2018. Seminaarin jatko-ohjelma pidettiin Alvar Aallon ateljeessa Munkkiniemessä. Aallon ateljeen sisäpiha sopi erinomaisesti myös ryhmäkuvalle. Seminaarin kuvat: Uula Neitola

ICOMOSin Eurooppa-ryhmän kokous Helsingissä

Kirsti Kovanen

Eurooppa-ryhmä kokoontuu ICOMOSin viidestä alueellisesta ryhmästä säännöllisimmin. Se pitää kaksi kokousta vuodessa. Tämän vuoden kesäkokous pidettiin Helsingissä 7. – 10.6.2018, toinen kokous pidetään yleensä syksyllä ICOMOSin vuosikokouksen yhteydessä. Nyt mukana oli parikymmentä kansallista komiteaa ja yli kolmekymmentä osallistujaa.

Helsingin kokouksen ohjelmaan sisältyi myös kansainvälinen seminaari Suomenlinnassa ja tutustumista Helsingin historiaan ja historialliseen keskustaan. Kokouksen asialistalla oli tilannetietoa käynnissä olevista ICOMOSin hankkeista, mm. Heritage Alert -kohteiden tilasta ja uusista hankkeista Venäjällä, Norjassa, Kreikassa ja Ranskassa. Suomenlinnan seminaarin teeman, kulttuuriperintöön osallistumisen, parissa ICOMOSissa tehtyä työtä päätettiin koota eurooppalaisten komiteoiden yhteisenä hankkeena, kenties julkaistavaksi.

Ranskan ICOMOS tekee tänä vuonna julkaisun Venetsian julistuksen soveltamisesta uusien käytäntöjen ja uudemman kulttuu-

riperintökäsitteen valossa lyhyehköjen esimerkkikuvausten avulla. Osasto toivoo saavansa mukaan esimerkkejä myös muista maista. Julkaisun pääotsikot ovat konservointi, restaurointi, käyttö, arkkitehtoniset lisäosat, kansanrakennukset, maisema, aineeton kulttuuriperintö ja maailmanperintö. Aikataulu on esimerkkitapausten osalta melko kireä, mukaan mahtuu vielä heinäkuun alkupuolella. Syksyllä esimerkit kootaan ja aiheesta järjestetään seminaari. Mukaan haluavia osallistujia pyydetään kysymään tarkempia tietoja suoraan Ranskan ICOMOSista Isabelle Palmilta osoitteesta [isabelle.palmi\(at\)icomos.fr](mailto:isabelle.palmi(at)icomos.fr).

Tämän vuoden keväällä voimaan tullut EUn GDPR-direktiivi koskettaa myös ICOMOSia ja myös Suomen ICOMOSia. Se merkitsee osastolle yksityisyyttä koskevien periaatteiden valmistamista. Niiden pohjaksi kansainvälinen ICOMOS valmistaa omat periaatteensa tänä kesänä. Jäsenille uusi politiikka tulee tuntumaan mm. kyselyinä valokuvista ja tietojen luovuttamisesta.

Minna Silver

Puheenjohtaja

Minna Silver (ent. Lönnqvist, o.s. Vuorenpää) on arkeologi (Fil.tri, Fil.lis., HY) ja historioitsija (Fil.maist., yleinen historia, HY), joka on toiminut Oulun yliopiston dosenttina vuodesta 2004. Hän on ollut ICOMOSin jäsen vuodesta 2003 ja aikaisemmin ICOMOSin Suomen osaston hallituksen jäsen 2000-luvun puolivälissä. Silverin ura koostuu Museoviraston, Helsingin yliopiston ja Suomen Akatemian tutkimusapulaisen, tutkijan ja projektijohtajan kausista sekä Turkissa arkeologian professuurista. Lisäksi hän on toiminut Aalto-yliopiston seremoniamestarina. Hän on ollut jäsen myös Suomen Rooman- ja Ateenan-instituutin tutkimusryhmissä, jälkimmäisessä instituutissa lisäksi kaivaushankkeessa. Rooman ja Ateenan tutkimuskausien lisäksi Silver on toiminut vuosia vierailevana tutkijan Jerusalemin Heprealaisessa yliopistossa, British School of Archaeologyssä Jerusalemissa sekä Uppsalan yliopistossa arkeologian ja antiikin tutkimuksen laitoksella. Hän on johtanut Helsingin yliopiston arkeologista hanketta Syyriassa yli 10 vuotta. Silver on toiminut useissa kansainvälisissä yliopistoissa kut-

suttuna luennoitsijana; Suomessa opetus on koostunut historian lehtorin, opinto-ohjaajan, Helsingin yliopiston tuntiopettajan sekä NordForskin pohjoismaisen tohtorikurssin johtajan tehtävistä. Silver on ICOMOSin kansainvälisen CIPA-komitean hallituksen jäsen, ICORPin äänestävä jäsen ja UNESCO:n Syyria-asiantuntijaryhmän jäsen. CIPAssa hän on toiminut kulttuuriperinnön dokumentoinnin työtapojen toimikunnan puheenjohtajana mm. British Academysä. Silverin julkaisuluettelo käsittää useita monografioita sekä yli sata tieteellistä että populaaria artikkelia. Hän kuuluu kansainväliseen Virtual Archaeology Review'n toimituskuntaan. Hän on kirjoittanut arkeologian osion Yhdysvaltain GIS-manuaalin yhdessä prof. Emanuel Stefanakiksen kanssa sekä kulttuuriperinnön dokumentointitekniikkaa opastavan lähes 100-sivuisen osion teokseen 3D Recording, Documentation and Management of Cultural Heritage. Viimeisin teos *Reviving Palmyra in Multiple Dimensions: Images, Ruins and Cultural Memory* (Whittles, UK 2018) on tehty yhdessä professori Gabriele Fangin ja Ahmet Denkerin kanssa.

Matkakertomus

Kirsti Kovanen

19th General Assembly 2017

8.-17.12.2017

Delhin kokoukset

Delhissä kokoontuivat monet ICOMOSin hallintoelimet, Bureau, hallitus, neuvoa antava komitea, tieteellinen neuvosto ja kansallisten osastojen kokous, kaikki alueelliset ryhmät, joihin kuten Eurooppa-ryhmäkin kuuluu, ylimääräinen yleiskokous ja varsinainen 19. yleiskokous. Kokousten kyljessä järjestettiin paljon muita tapahtumia. Kymmenien tapahtumien joukossa oli tieteellisten komiteoiden kokouksia ja tapaamisia tai retkiä sekä jo perinteeksi muodostuneet nuorison ja tieteellisten komiteoiden foorumit. Tieteellinen symposio *Kulttuuriperintö ja demokratia* teemoineen keräsi tietysti eniten osallistujia.

Hallinnon kokoukset

ICOMOSin hallituksen ja Bureauin kokoukset pidettiin tämän vaalikauden osalta yleiskokouksen alla. Asialistoilla olivat pääosassa yleiskokoukseen käsittelyyn menävät asiat, sääntö- ja ohjeistouudistukset, yleiskokouksen komiteat sekä muut yleiskokoukselle esitettävät ehdotukset. Neuvoa-antava komitea ja tieteellinen neuvosto käsitelivät myös omia suosituksiaan yleiskokouksessa käsiteltävistä asioista sekä raportteja viime vuoden toiminnasta. Julkilausumaehdotuksiin ei tullut juurikaan muutoksia. Ehkä eniten huomiota kiinnitettiin uusi avaus, nuorten jäsenten valmistaama toimintaohjelma, jonka yleiskokouskin sitten hyväksyi.

Eurooppa-ryhmän kokouksessa kuultiin raportteja ajankohtaisista hankkeista ja edustuksista sekä tänä vuonna järjes-

tettävistä tapahtumista, niiden joukossa Suomen järjestämästä Eurooppa-ryhmän kokouksesta Helsingissä. Ryhmällä on mm. käynnissä hanke, jossa luodaan laatukriteerejä EU-rahoitteisille restaurointihankkeille, kriteerityö valmistuu vuoden 2018 lopussa.

Yleiskokoukset

Yleiskokoukset pidettiin kahdessa osassa. Ylimääräinen yleiskokous hyväksyi pieniä korjauksia v. 2014 hyväksyttyihin sääntöihin ja kokonaan uuden ohjeiston (Rules of Procedure) hallintoelinten kokousten järjestämistä varten. Esityksenä ollut hallituksen jäsenten kausien enimmäismäärän pidentäminen yhdeksästä 6 + 6 vuoteen, mikäli jäsen toimii kahdessa tehtävässä, sai taakseen enemmistön, mutta ei vaadittua 2/3 määräenemmistöä. Näin kaikkien hallituksen jäsenten palveluvuosien enimmäismäärä pysyi yhdeksänä.

Varsinainen yleiskokous käsitteli monia julkilausumia, jotka koskivat järjestön ja restaurointialan kehittämistä. Järjestön seuraavien vuosien toiminnan ohjeeksi hyväksyttiin kolmivuotisohjelma ja kulttuurisen monimuotoisuuden ohjelma, joka sisältää myös eri kielten käytön periaatteet ICOMOSin toiminnassa. Tukikannanotot viime aikoina hyväksytyille kansainvälisille kestävän kehityksen periaatteiden edistämistoimille, kestävän matkailun linjauksille, ilmastonmuutosta koskevien tavoitteille ja toimenpiteille, Euroopan laajuisille kulttuuriperintöohjelmille ja CIPAn virtuaaliar-

keologian periaatteille saivat kukin julkilausumanasa. Suojelualan käyttöön hyväksyttiin kolme doktriinitekstiä ja yksi suositus, ne koskevat historiallisia kaupunkipuistoja - *Document on Historic Urban Public Parks*, maaseutumaisemaa - *Principles concerning Rural Landscapes as Heritage*, puurestaurointia - *Principles for the Conservation of Wooden Built Heritage* ja arkeologisia puistoja - *Salalah Guidelines for the Management of Public Archaeological Sites*. Uudet periaatetekstit ovat luettavissa verkkosivulla www.icomos.org/en/charters-and-texts. ICOMOSin ohjelmat *Our Common Dignity: Next steps for Rights-Based Approaches in World Heritage* ja *Incorporating the Interconnectedness of Nature and Culture into Heritage Conservation* saavat jatkoa tälläkin kaudella. Uusi työryhmä perustettiin pohtimaan alkuperäiskansojen oikeuksien toteuttamista kulttuuriperintöalan periaatteissa ja käytännöissä, toinen työryhmä perustettiin pohtimaan ennalta ehkäisevän monitoroinnin menetelmien kehittämistä. 1900-luvun arkkitehtuurin ja kohteiden suojelua koskevan Madrid-dokumentin jatkuvan työskentelyn periaatetta ja uutta opasta *Approaches for the Conservation of Twentieth-Century Heritage* päätettiin levittää mahdollisimman laajalti.

Yleiskokous valitsi uuden hallituksen ja johdon. Tulevan kolmivuotiskauden johtaa järjestöä prof. Toshiyuki Kono, pääsihteerinä toimii arkk. Peter Phillips Australiasta ja varainhoitajana toimii edelleen arkk. Laura Robinson Etelä-Afrikasta. Varapuheenjohtajiksi valittiin Alpha Diop Malista, Grelan Rourke Irlannista, Leonardo Castriota

Brasiliasta, Rohit Jigyasu Intiasta ja Mario Santana Kanadasta. Muiksi hallituksen jäseniksi valittiin Nils Ahlberg Ruotsista, Riin Alatalu Virosta, Clara Rellensmann Saksasta, Elena Korka Kreikasta, Teresa Patriocio Belgiasta, Zeynep Gul Unal Turkista, Jean-Christophe Simon Ranskasta, Pamela Jerome Yhdysvalloista, Han Suk Young Korean tasavallasta, Adriana Careaga Uruguaysta, Siriphatthanakun Hatthaya Thaimaasta ja Jiang Bo Kiinasta. Jonkin verran on uuden hallituksen kokoonpanossa Eurooppa-painotteisuutta. Yhden jäsenen/maasääntö johti nyt siihen, että toinen Kanadan ehdokas putosi lopullisesta kokoonpanosta, vaikka olisi äänimäärän perusteella tullut valituksi. Kolme vuotta sitten uusitut säännöt olivat nyt käytössä äänestyksissä ensimmäistä kertaa ja tuntuivat toimivan. Heikkoja kohtia niissä on kuitenkin vielä mm. alueilta edellytetyn ehdokasasettelun osalta.

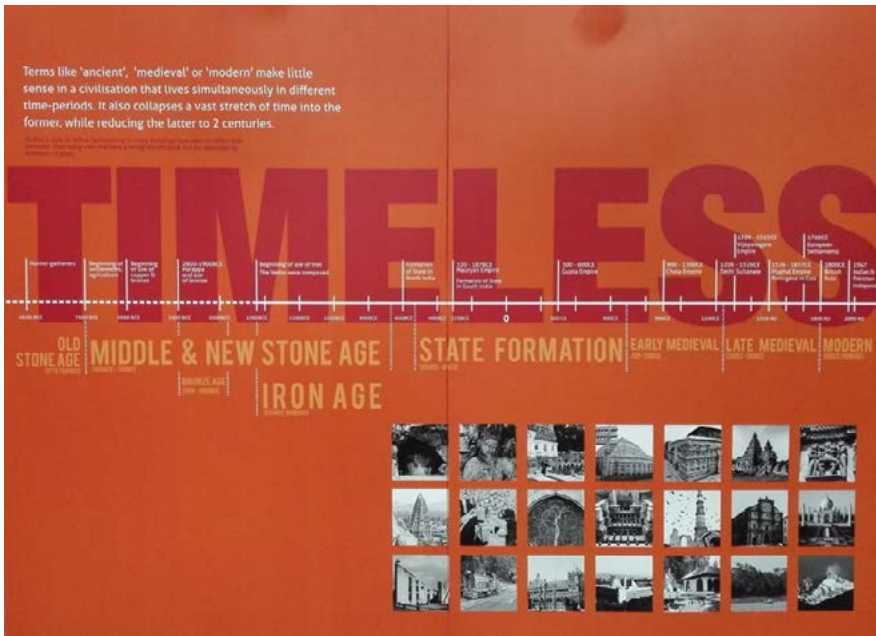
Yleiskokous hyväksyi huomionosoituksina kuusi uutta kunniajäsentä. ICOMOSin korkein huomionosoitus, Gazzola-palkinto, annettiin egyptiläiselle restaurointialan konkarille Saleh Lameille.

Yksittäisiä paikkoja ja kohteita koskevia julkilausumia hyväksyttiin nyt vain kaksi, ne koskivat Valparaision maailmanperintöaluetta ja Lake Burley Griffin and Lakeshore -maisemaa Australiassa. Näitä uhanalaisia kohteita oli käsittelyssä huomattavasti vähemmän kuin aiemmissa yleiskokouksissa, syynä oli uusi menettelytapa, jossa julkilausumien kohteilta edellytetään laadittavan Heritage Alert -asiakirjat.

Symposion teemojen keskustelut kietyttiin julkilausumaan Delhi Declaration ja Culture-Nature -matkan julistukseen Yatra aur Tammanah. Kaikki julkilausumat ja päätökset on julkaistu ICOMOSin verkkosivuilla www.icomos.org.

Avajaisistunnossa puhuivat Intian valtion, Unescon ja ICCROMin edustajat sekä guru Sadhu.

Yksi näyttelyistä esitteli Intian kulttuuriperintöä, kuvassa poiminta siitä.

Matkakertomus

Maire Mattinen

ICOMOSin 19. Yleiskokous Delhi, Intia

DEMOKRATIA PÄÄTEEMANA ICOMOSIN 19. YLEISKOKOUKSESSA

Yleiskokouksen pääteema - demokratia ja kulttuuriperintö - heijastui lähes kaikissa yleiskokouksen tapahtumissa ja keskusteluissa. Delhin julkilausumassa korostetaan, että kulttuuriperintö on kaikkien oikeus ja velvollisuus. Kansalaislähtöisyys vallitsi myös kestävä kehitystä pohdittaessa. Esiin nostettiin nimenomaan kulttuurinen kestävyys, moninaisuus ja tasa-arvoisuus. Kulttuuriperintö tulevaisuuden voimavarana edellyttää eettisten periaatteiden ja koulutuksen kehittämistä, kaikkien tasavertaista osallistamista ja kulttuuriperinnön arvostamisen lisäämistä.

Suomessa voimme olla ylpeitä omasta perustuslaistamme (1999), jossa tasavertaisuus sekä kansalaisten oikeudet ja velvollisuudet

kulttuuriperintöön ovat kirjattuina. Toisin oppimista ja tekemistä meilläkin riittää esim. vastikään ratifioitun Euroopan neuvoston Faron sopimuksen toimeenpanossa ja vähemmistöjen kulttuurisissa oikeuksissa.

ICOMOSin piirissä on jo pidemmän aikaa pohdittu kulttuuriperintöä yhteisöllisten arvojen ja ihmisten oikeuksien näkökulmasta. Yleiskokouksessa termit RBA, "Right-Based Approaches" ja "Our Common Dignity" toistuivat jatkuvasti. Kansainvälisen ICOMOSin sivuilta löytyy paljon aineistoa aiheesta. Erityisesti Norjan ja Australian ICOMOS -osastot sekä Etelä-Afrikka ovat olleet aktiivisia. Eri projekteissa ja symposiumeissa on pohdittu, mitä nämä oikeudet käytännössä merkitsevät. Norjan ICOMOS on koonnut kattavan historiikin aktiviteeteista, jotka käsittelevät maailmanperintöä ja RBA -näkökulmaa: <http://www.icomos.no/whrba/whrba/>

AINEETTOMAT ARVOT JA KANSALAI SNÄKÖKULMA

Delhissä pidetyssä ICICH –komitean (International Committee on Intangible Cultural Heritage) lyhyessä istunnossa Dinu Bumbaru (Héritage Montréal) piti pääalustuksen. Hän totesi, että ICOMOS on jo parin vuosikymmenen ajan julistuksissaan ja konferensseissaan ottanut askeleita kohti aineettoman perinnön arvostusta (esim. 1994 Nara Document, 1998 Stockholm Declaration, 2003 Kimberley Victoria, 2005 Xian Declaration jne.)

Héritage Montréal -järjestön edustajana Dinu Bumbaru puhui aineettomista arvoista kansalaislähtöisesti. Aineeton ulottuvuus näkyy mm. muistojuhlissa ja hautausmailla (hän käytti kiinnostavaa maisemamuistot -käsitettä). Muistomerkeissä esim. sodan muistomerkeissä aineeton perintö on läsnä. Bumbarun mukaan ilman muistoja nämä muistomerkit olisivat vain veistoksia taiteellisine arvoineen. Perinteisten työtapojen ja -materiaalien merkitys on tärkeä osa aineetonta perintöämme. Rakennettuun ympäristöön liittyy aina aineettomia ulottuvuuksia, kuten paikan merkitys, alueiden maantieteelliset olosuhteet, ihmisten sosiaaliset kontaktit ja yhteisöjen historia, aika ja muisti. Kaikki nämä muodostavat yhdessä maiseman muistin, arkkitehtonisen maiseman, jossa merkitysarvot korostuvat .

Dinu Bumbaru nosti esiin maailmanperintökriteerien ja aineettoman perinnön välisen yhteyden. Kaikkiin maailmanperintökriteereihin (esim. II, III, IV, V ja VI)

toki sisältyy aineeton ulottuvuus, mutta alustuksessaan Bumbaru totesi, että erityisesti kriteeriä VI (muistojen paikat) on käytetty turhan niukasti. Maailmanperintölistalla on vain 12 kohdetta tällä kriteerillä kirjattuna. Näistä kuuluisimpana Auschwitz ja Birkenau vuodelta 1979. Tulevaisuuden haasteena olisikin syytä tunnistaa paremmin myös moninaiset aineettomat arvot. Aasian ja Tyynenmeren sekä Afrikan maailmanperintökohteita arvioitaessa on aineettomilla ulottuvuuksilla tärkeä asema. Ne saattavat liittyä mystiikkaan tai uskontoon, osin salaisiinkin traditioihin ja uskomuksiin, erilaisiin perinnetaitoihin ja osaamiseen, kuten kasvien parantaviin vaikutuksiin.

Keskustelun pohjaksi tuotiin pöydälle jälleen kerran epäily siitä, että liiallinen demokratia aiheuttaa vain kaaosta ("kohta kaikki on suojeltavaa perintöä ja valikoivat, asiantuntijoiden laatimat luettelot kriteereineen hylätään"). Vakavasti kysyttiin, mihin olemme menossa, kun "heritage" käsitteenä laajenee koko ajan? Kuinka monta kirkollista kohdetta on jo nyt maailmanperintölistalla, tarvitaanko niitä vielä lisää? Huolestuneena todettiin taas ratkaisematon ongelma: joka vuosi lisätään noin 30 maailmanperintökohdetta ja lista sen kun kasvaa ja kasvaa – Intiastakin on listalla jo 36 kohdetta.

Keskustelussa nostettiin esiin monia maailmanperintöluettelon ongelmia, ristiriitoja ja aineettomien arvojen tulkintavaikeuksia. Epäiltiin, voidaanko elinvoimaisia tiloja ja ympäristöjä tuottaa? Elävä kulttuuriperintö

kohde on muutakin kuin vain kriteeri VI. Keskusteltiin vastuunjaosta: yksityinen vai julkinen? Miten yksityiseen voi vaikuttaa? Katsottiin, että on helppo suojella lain nojalla jos vain poliitikot haluavat. Vaikeampaa voi olla saada ihmiset hyväksymään suojelu. Vaatii paljon vuoropuhelua, koska kulttuuriperintö (heritage) merkitsee eri asiaa eri henkilöille.

Puheenvuoroissa korostettiin, ettei suojelu ole absoluuttinen asia. Se on oikeastan ”vain” suojelijoiden mielipide. Samalla kysyttiin, kenellä on oikeus puhua kulttuuriperinnöstä? Usein ensisijainen ja tärkein suojelija onkin omistaja, joka pitää huolta perinnöstään.

Heitettiin kysymys: miten Venetsian julistusta sovelletaan esim. igluun? Puheenvuoroissa viitattiin Mexicon maanjäristykseen: mitä kansanarkkitehtuurille on tapahtumassa katastrofin jälkeisessä rakentamisessa. Usein tuhoutuneiden kohteiden tilalle tulee modernia rakentamista, eli ”kehitys kehitty”. Onko kyseessä kollektiivinen unohtaminen, mitä asukkaat itse haluavat, onko se oikein? Todettiin, että näin tapahtuu yleensä muuallakin, esim. Intiassa oli 2001 maanjäristys. Kun jälleenrakentaminen alkoi, puutalojen tilalle tulivat esivalmistetut elementit, modernit materiaalit jne. Kun ihmiset palasivat takaisin, muuttuivatko elintavat? Onko uudet elintavat ja moderni rakentaminen vain hyväksyttävä?

Dinu Bumbaru kertoi olleensa Bamiasa 2003 heti maanjäristyksen jälkeen. Hän totesi, että siellä kuoli paljon ihmisiä, koska perinteisiin ”joustaviin” rakennuksiin oli

lisätty uusia teräsosia. Kun nyt siirrytään datapohjaisen tietoon sekä inventoinneissa että tutkimuksissa, miten perinteisestä tiedosta ja viisaudesta voitaisiin oppia? Miten kerrotaan, että moderni ei aina ole kestävä?

Keskustelun myötä esiin nostettiin enemmän kysymyksiä kuin vastauksia, mutta yksimielisesti todettiin, että tulevaisuudessa tarvittaisiin enemmän tieteidenvälistä vuoropuhelua. Syvimmillään kyse on kulttuurisista oikeuksista ja siitä, että kysymyksiä lähestytään näiden oikeuksien kautta (RBAs).

KULTTUURIPERINNÖN KEINOIN ELVYTETÄÄN TAANTUVIA KYLIÄ

Varsinaisen yleiskokouksen jälkeen osallistuin Kalkuttan (Kolkata) ympäristöön järjestettyyn 4-päiväiseen maaseutuekskursioon.

Retken organisoivat CONTACT BASE –niminen kansalaisjärjestöjen muodostama hyväntekeväisyysjärjestö (yhteyshenkilönä Siddhanjan Ray Chaudhuri). Se työskentelee taide- ja kulttuurialan, lasten ja nuorten, koulutuksen ja lukutaidon, ympäristön ja metsien, terveyden ja perheen hyvinvoinnin sekä ihmisoikeuksien, erityisesti naisten oikeuksien puolesta. Tieto- ja viestintäoikeudet, maaseudun kehittäminen ja köyhyyden lievittäminen ovat tavoitelistalla.

CONTACT BASE työskentelee Länsi-Bengalissa syrjäytyneiden yhteisöjen vahvistamiseksi. Alkuperäiskansojen omia perinteitä ja osaamista kunnioittaen tuetaan nuoria, naisia ja lapsia. Järjestö on erikois-

tunut sosiaaliseen käyttäytymiseen ja viestintään. Keinoina käytetään teatteripohjaista lähestymistapaa. Kehitetään kulttuurimatkailua ja maaseudun luovaa toimintaa, joka perustuu perinteisiin taide- ja käsityötaitoihin. Näin vaalitaan kulttuuriperintöä, edistetään sosiaalista osallisuutta ja sosioekonomista vaikutusvaltaa. Toimintaa ovat tukeneet mm. UNICEF, UNODC, UNFPA, UNESCO, UNIFEM, EU ja USA. Projektit ovat saaneet lukuisia kansainvälisiä palkintoja ja tunnustuksia.

Pienellä ICOMOS -ryhmällämme oli mahdollisuus tutustua ensiksi Tepan-tarin yhteisöteatteriin. Aikoinaan mittava kylärypäs oli koleran ja muiden sairauksien takia kutistunut ja vähitellen taantunut työttömyyden ja köyhyyden johdosta. Nyt alueen pienissä kylissä asuu yhteensä noin 500 henkeä. Riisinviljelyn lisäksi kulttuurimatkailu on tällä hetkellä yksi alueen tärkeimmistä elinkeinoista. Kylässä on teatterirakennelman (black box) lisäksi, kanala ja ruokailukatos. Yövyimme pienissä savimajoissa ja heräsimme aamulla kukonlau-luun.

Alueen asukkaat (pääosin nuoria miehiä ja naisia) ovat harjoitelleet teatteria, soittoa, laulua ja tanssia vapaaehtoisina. Heillä ei ole aiempaa alan koulutusta. Näyttelijät ja tanssijat valmistivat meille ruoan, kantoiivat aamulla teen ja kuuman veden majapaikkaamme. He toimivat puutarhureina, hoitavat kanoja ja siivoavat kylässä jne. Illalla he vaihtavat roolia ja esittävät perinteisiä näytelmiä ja tansseja. Lisätietoja <http://toureast.in/destination/tepanantar/>

Seuraava tutustumiskohde oli metallikäsityöläisten Kylä (Dariyapur Dokra, Artisans Co-Operative Industrial Society Ltd). Tämäkin kylä oli ollut hyvää vauhtia taantumassa, kunnes sieltä löytyi perinteisiä metallitöitä osaavia asukkaita. Taitoja elvyttämällä ja yhteistä markkinointia kehittämällä on kylästä tullut osaava yhteisö, joka toimii ekomuseon tavoin. Ihmisten asumukset ja työpajat (asumusten edustalla olevat työskentelyalueet) ovat samalla nähtävyyksiä. Tuotteiden valmistusta voi seurata paikan päällä eri vaiheissaan ja samalla ostaa tuotteita. Kullakin perheellä on omia traditioitaan ja mallejaan, joita tuotetaan.

CONTACT BASE markkinoi kylän tuotteita ja myyntitulot jaetaan yhteisön kesken. Metallitöitä oli näkyvästi myynnissä myös Delhin lentokentällä ja yleiskokouksen lahjat olivat pääosin peräisin tältä kylältä.

Lisätietoa Natungram : <http://toureast.in/destination/natungram/>

<http://ruralcrafthub.com/hubs/bardhaman/>

Ehkä mieliinpainuvin vierailukohde oli Pinglassa Patachitran kylä, jossa on elvytetty tuhansia vuosia vanhaa perinnettä laulaa rullalle maalattuja tarinoita. Laulut koostuvat perinteisistä mytologisista tarinoista ja heimojen rituaaleista, joita osin on sovellettu nyky-Intiaan. Köyhyydestä ja peliriippuvuudesta kärsinyt kylä on elvytetty lähinnä naisten voimin. Suuressa koulurakennuksessa opitaan perinteisten kasvivärien valmistusta, maalaamista ja laulua yhdessä pienten lasten kanssa. Nuoret ovat saaneet

huomattavia palkintoja töistään ja taidenäyttelyitä on pidetty eri puolilla maailmaa.

Lisätietoja: <http://ruralcrafthub.com/handicrafts/10name-of-craft-name-of-hub/>

Kts myös ruotsalainen kertomus Bengalin kulttuurikylistä:

<https://www.youtube.com/watch?v=h1ooBxbMtZM&feature=youtu.be>

Vierailimme myös taideyliopistossa, jossa nuoret tekivät modernia taidetta, veistoksia ja erilaisia installaatioita. Kävimme museoissa, markkinoilla ja tutustuimme kymmeniin hienoihin terracotta-temppelihin, joista ehkä huomattavin oli Bishnupurin temppelialue.

Matkakertomus

Pasi Kovalainen

19th General Assembly & Symposium, New Delhi, India

Pääosa Suomen edustajista matkusti samalla Finnairin lennolla 7.12.2017 New Delhiin. Lentoaikataulu vaikutti minun ennakkosuunnitelmiin ratkaisevasti, koska sovitun ohjelman mukaan puukomitea piti kokouksen alkuillasta lauantaina 9.12.2017. Jouduin muuttamaan järjestävän organisaation avulla sovittua Agran matkaa samalle päivälle kuin puukomitean tapaaminen oli sovittu, koska alkuperäinen retkipäivä olikin seuraava lauantai, jolloin minulla oli paluulento Suomeen. Nyt kun lopullinen aikataulu on tiedossa, voin todeta, että Agran matka kesti niin pitkää, että sovittu tapaamisaika oli jo mennyt ennen kuin pääsin takaisin New Delhiin.

Puukomitean esitys uusista konservointiperiaatteista oli yleiskokouksen asialistalla ja se hyväksyttiin yksimielisesti. Alkuperäinen esitys on tämän julkaisun liitteenä.

Kun olin saanut sovittua uuden aikataulun sovittua matkanjärjestäjän kanssa, niin varsinainen retki Agran maailmanperintökohteisiin alkoi lauantaiamuna klo 06.00. Noin varttitunnin ajan jälkeen henkilöauton kuljettava pysähtyi kadunvarteen ja kävi maksamassa autoveromaksuja, jotta pääsisimme moottoritielle.

Maksullinen moottoritie oli kohtuullisen vähäliikenteinen väylä. Minä ehdin myös käymään moottoritien varrella aamupalalla. Noin 3½ tunnin jälkeen olimme Agrassa (noin 220 km).

Wikipedian mukaan Agrassa on 1,6 miljoona asukasta. Paikallisopas oli sitä mieltä, että asukkaita kaupungissa on 4 miljoonaa. Minun mielestä oppaan arvio oli lähempänä todellisuutta. Ensimmäinen vierailukohde oli Taj Mahal. Normaali turistin sisäänpääsymaksu oli 1000 rupia (noin 14 €). Taj

Mahalin mausoleumin rakennutti suurmoguli Shah Jahan vuosina 1632–1648. Vuosittainen vierailijamäärä kohteessa on 7-8 miljoonaa. Koska olimme kohteessa aamupäivän puolella, niin alueella oli vielä kohtuullisen väljää. Kun poistumme alueelta, niin sisäänpääsyjono oli noin kilometrin mittainen.

Taj Mahalin jälkeen opas vie minut paikalliselle ”nyrkkipajalle”, jossa tuotettiin koristeellisia marmorituotteita, jotka oli valmistettu vanhoilla menetelmillä. Tämän jälkeen auto vie minut oppaan kera punaiselle linnoitukselle (Red Fort Agra). Tänne pääsymaksu oli puolet edellisestä. Linnoituksen rakentaminen tapahtui vuosina 1565–1573. Linnoitustöihin osallistui noin 4000 rakentajaa.

Linnoituskerroksen jälkeen ohjelman mukaan palveluihin kuului itse maksettu lounas. Seisovan pöydän lounas oli katettu hotelli Clarks Shirazin lähes yllättäen tiloihin. Luonaan jälkeen pääsin lähtemään paluumatkalle. Joskin Agran kuljettajalla oli merkin työ luovia autolla kaupungin katuja pitkin, jotka olivat täynnä imisiä, lemmiä, härkiä, vuohia sekä kaikenlaisia muita eläimiä. Aikaa moottoritiellä meni jokseenkin saman verran kuin tullessa, mutta nyt New Delhin puolella kuljettaja vie minut tutustumaan ”vaatetehtaaseen”. Pakollisten pyörähdysten jälkeen pääsin pois tehtaasta ja kuljettaja vie minut takaisin hotellille ja syvä pimeys oli jo laskeutunut Intian ylle.

Agran retken ajan Intian lämpötilat olivat oikein suomalaiselle mukava. Lämpötila oli korkeimmillaan 25 C pinnassa. Sunnuntaina

oli vielä lämmin päivä, mutta jo aamulla panin merkillä saastesumun, joka aamuisin valtasi aina New Delhin. Joulukuun alun saastesuoma ainakin osittain selvitettiin sillä, että kaupunkia ympäröivillä maaseudulla oli vilja kerätty ja puitu, ja työohjelmassa oli seuraavaksi olkien polttaminen. New Delhin laaksoon epäpuhtaudet jäivät, koska ilmankosteus ja tyyni sää pitivät saastesumun palkallaan. Minun puhelimesta ollut saastemittari oli koko vierailun ajan asennossa ”Beyond Index” > 500.

Sunnuntain ohjelmassa minulla kuitenkin oli paikallisretki metrolla ja riksalla Red Fort Delhiin. Metro on New Delhissä minun mielestä paras, nopein ja turvallinen kulkuväline. Metromatkakaan ei ole länsimaalaiselle turistille ylivoimainen maksujen osalta. Normimatka minulle maksoi noin 40 senttiä. Red Fort Delhiin kuljin Old Delhin kautta, joka kuin koko Intia – äärimmäisyyksien maa. Puolen tunnin retki sokeloisessa Old Delhissä toi eteen ruuhkia, aamupesuja, joogaa ja jos jonkinlaista toimintaa.

Red Fort Delhiin pääsin ICOMOSin kortilla paikalliseen hintaa eli pääsylippu maksoi 60 senttiä. Päälinnoitus valmistui vuonna 1648. Tiistaina ohjelmaan kuului ilmoittautuminen yleiskokoukseen ja iltapäivän puolella tein paikallisretken metrolla ja tukitukilla Qutub minareetille. 72 metriä korkea minareetti on valmistunut vuonna 1193. Qutub minareetille pääsi ICOMOSin kortilla sisään täysin ilmaiseksi.

Keskiviikkona oli järjestäjien toimesta organisoitu opastettu tutustuminen Hu-

mayunin mausoleumiin. Primääri hautaus tehtiin 1569–1571. Mausoleumin rakentaminen aloitettiin vuonna 1565. Yhdeksän vuotta Suurmoguli Humayunin kuoleman jälkeen. Tätä mausoleumia pidetään lähtölaukauksena moguleiden arkkitehtuurin ilmaisukielelle, jonka huipentumana pidetään yleisesti Taj Mahalia.

Superlatiivien Intia pääsi kyllä siinä mielessä yllättämään, että loppuviikosta aamulämpötila laski aina kahdeksaan (8) asteeseen ja päivällä sumuisessa auringonpaiseessa hädin tuskin päästiin 18 lämpöasteeseen. New Delhissä normaaliliikenne henkilöautolla oli välillä todella epätoivoista

ryömintänopeudella etenemistä. Konferenssivieraat suosivat taksia ja tuktukkeja, koska paikallistuntemus ei riittänyt arvioimaan reitin turvallisuutta, jos olisikin halunnut vaihtaa paikkaa jalkaisin.

Matkakertomus

Marika Konola-Tuominen, CIAV

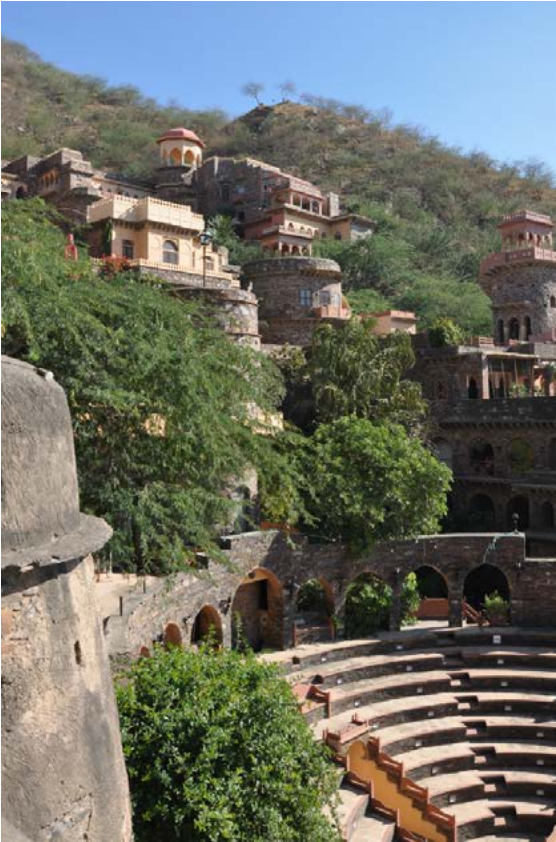
CIAVin vuosikokous ja ekskursio 8.-9.12.2017 Delhi, Intia

CIAVin vuosikokous järjestettiin ICOMOSin yleiskokouksen yhteydessä joulukuussa 2017 Delhissä, Intiassa. Ennen varsinaisen yleiskokouksen avajaisia CIAV järjesti ekskursion historialliseen Neemranan kylään ja palatsihotelliin. Kylä sijaitsee noin 120 kilometrin päässä Delhistä lounaaseen, Alwarin alueella Rajasthanin osavaltiossa.

CIAV ekskursioNeemranan kylää hallitsee viereisellä kukkulalla sijaitseva 1460-luvulla alun perin rakennettu palatsilinnostus, joka on ollut Chauhansien hallitsijasuvun hallussa aina vuoteen 1947 saakka. Palatsilinnostusta on laajennettu ja muutettu aina näihin päiviin saakka. Palatsin restauroinnit aloi tettiin 1986. Vuonna 1999 palatsi avasi ovet historiallisena hotellina. Restauroinnin ja turismin yhteensovitusyö on kansallisesti tunnustettu ja sille on myönnetty Aga

Khanin palkinto. Laajennusosat on toteutettu vanhaa tyyliä mukaellen, käyttämällä mm. samoja rakennusmateriaaleja. Sekä vanhat että uudet palatsin tilat polveilevat rinteen myötäisesti luoden samalla terassitasoja, porttikonkeja, arkadeja ja sisäpihoja eri käyttötarkoituksiin.

Itse kylä oli ekskursion mielenkiintoisin anti. Kylä toimii elävänä rakennushistoriallisena museona, missä paikallinen kulttuuriperintö, jokapäiväinen elämä ja turismi kulkevat käsikädessä. Talot, joissa asuu yleensä yksi perhe monine sukupolvineen, ovat satoja vuosia vanhoja ja edelleen perinteiseen tapaan ylläpidettyjä savitaloja. Arkipäivän toiminnot järjestyvät sisäpihalle tai erillisten rakennusten rajaamalle pienelle pihalle. Kadut polveilevat rinteeseen rakennetun kylän rakennusten lomitse. Kyläläisille matkailukohteena oleminen ei näyttänyt

Neemrana Fort Palace

Neemranan rajennusperintö on käsityöläisten perintöä niin esineissä kuin rakennustaiteessa.

olevan kovin harmillista. Lisäksi turismin tuomista tuloista, jokainen kyläläinen saa osansa, joten tämän tapaisen kulttuurin ja sen rakennusten rakentamistavan säilyttämiselle oli oikeasti tahtoa.

Kylä tunnetaan myös kauniista saviruukuistaan, joita oli valmistettu paikalla sukupolvien ajan.

CIAVin vuosikokous

CIAVin vuosikokous pidettiin ICO-

MOSin yleiskokouksen yhteydessä.

Tänä vuonna oli vuorossa johtokunnan vaalit. Ehdokkaat esittelivät itsensä lyhyesti. Uuden johtokunnan jäseninä toimivat presidentti Gisle Jakhelln Norja, varapresidentti Maria Inés Subercaseaux Kanada, Valeria Prieto Meksiko ja uudeksi sihteeriksi valittiin Ivan Enev Bulgariasta. Päätöksen johtokunnan uudesta järjestyksestä tehtiin yksimielisesti.

Gisle Jakhelln summasi omassa raportissaan menneen vuoden toimintaa, mistä

ICOMOSin yleiskokouksen johtokuntavaalit toteutettiin elektronisina. Ensimmäisen kierroksen ääntenlaskentaa.

kukin osaltaan esitti oman raporttinsa. Gisle kertoi, että ASA (Association of Siamese Architects) on palkinnut Markku Mattilan The ASA Architectural Conservation Awards 2017-palkinnolla omistautuneesta toiminnasta thai-arkkitehtuuriperintöä kohtaan työkalunaan VERNADOC. Samalla hän on ollut perustava tekijä VERNADOC toiminnan käynnistämisessä Thaimaassa. Toiminnalla on ollut positiivinen vaikutus yhteisöllisten rakennusperintökokonaisuuksien konservointiin sekä herättänyt kiinnostusta alan opiskelijoissa arkkitehtonisen konservoinnin osalta.

CIAVin jäsenistöä oli vuoden 2017 lopulla 128 henkilöä, joista 8 kunniajäseniä ja yksi varajäsen. Jäseniä on 52 eri maasta. Jäsenmäärä on hiukan nousussa, sillä vuonna 2016 jäseniä oli 117 kpl.

Hossam Mahdy on tutkinut rakennusperinnön konservointia kohtaan nousseita suuria uhkia arabialueilla. Hänen johdolla on ollaan järjestämässä tutkimusryhmiä Yemeniin, Syriaan, Irakiin, Libyaan ja muishin arabimaihin. Eritoten vaarassa on vernakulaari arkkitehtuuri.

Professori Aurelio Sanchez Suarez Yucatanin yliopistosta, Meksikosta esitti videon

Maya-kulttuurin säilyttämisestä. Ivan Enev raportoi keskusteluista, joita on käyty Kastamonussa, Turkissa antiseismisen vernakulaarin perinnöstä Anatoliassa ja kaue-mmilla seuduilla. Christoph Machat työstää vuoden 2016 CIAVin konferenssin julkaisu- ja ne julkaistaan lähiaikoina sähköisesti.

Aikaisemmin julkaisusta Encyclopedia of Vernacular Architecture of the World on vuonna 2019 odotettavissa 2. osa. Toimittajana on Marcel Vellinga Oxfordin Brooks'n yliopistosta.

Lisäksi CIAV jatkaa edelleen uutiskirjeen perinnettä.

Turkin ICOMOSin Ege Yilgrim toimii ICOMOSin YK:n kestävän kehityksen päämäärien SDG:n (Sustainable Development Goals) ja ICOMOSin toimialaa yhdistävänä toimielimenä. Agenda on hyväksytty YK:Ssa vuonna 2015. Kansainvälisenä UNESCON alaisena organisaationa ICOMOSin tehtävä on pyrkiä kohti kestävää kehitystä pyrkiessään kulttuurisen perinnön konservoinnin, suojelun, uudelleenkäytön ja esiintuomisen tehtävissään. Yhteistyö on tärkeää ja se oli yksi tieteellisen symposiumin pääteemoista ICOMOSin yleiskokouksen yhteydessä.

CIAV on tukenut SosTierra 2017 konferenssia, missä käsiteltiin vernakulaarina maa-arkkitehtuuria, sen konservointityötä ja kestävän kehityksen tavoitteita. Instituto de Restauración del Patrimonio, Universitat Politècnica de Valencia järjesti konferenssin syyskuussa Espanjassa, Valenciassa.

ICOMOS CIAV on ollut tukemassa myös VERSUS- Lessons from Vernacular Heri-

tage into Sustainable Architecture-projektia. Projektin koordinoi Escola Superior Gallae-cia, Portugali sekä Universitat Politècnica de Valencia, University of Cagliari ja CRA-Terre-ENSAG, Ranska.

CIAVilla on erityisesti ollut ongelmia parin viime vuoden aikana web-sivujen kanssa. Sivuja ei ole voinut ladata eikä siten verkkosivua ole voinut käyttää. Ivan Enev totesi, että tästä on erityisesti ollut haittaa nuorten nousevien ammattilaisten osalta. Hän oli halukas selvittämään verkkosivujen ongelmaa.

CIAVin toiminta on ollut vuosittain melko vaitonaista. Varsinaista selkeää toimintaaluetta ei ole ja VERNADOC toimintakin on pääosin suomalaisten itsensä järjestämää eikä millään tavalla CIAVin toimintaa. Viime vuonna julkaistu VERNADOCin taustoista kertova julkaisusarjan ensimmäinen osa on tähän mennessä ainut CIAVin avustuksella tehty julkaisu. Jotta jäsenistö olisi aktiivisempaa, CIAV pyytää jatkossa jäsenistöltään vuosittain AARF: in (Member Annual Activity Report Form) esittämistä. Tällä pyrittäisiin sekä kartoittamaan jäsenistön asiantuntijatehtäviä ICOMOSin ja CIAVin alaisuudessa sekä herättämään jäsenistöstä ns. nukkuvat jäsenet toimimaan.

Tänä vuonna CIAV kokoontuu 4.-5. lokakuuta Tabrizissa, Irakissa, missä pidetään ensin kansainvälinen kahden viikon mitta-leiri. Vuoden 2019 kokous ja konferenssi pidetään Kiinan ICOMOSin vieraina Shanxin provinssissa, Pohjois-Kiinassa. Heillä on oltu myös erittäin kiinnostuneita

mittaustoiminnasta. Nanjingin yliopistosta oli mukana kaksi arkkitehtia ja yksi professori jo ensimmäisellä kansainvälisellä leirillä Längelmäellä 2005. Kansallisen ICOMOSin edustaja Shao Yongin kutsussa vuoden 2019 kokouspaikkaan hän kertoo seuraavaa:

“Shanxi is the richest province in China in vernacular architecture and facing serious damage because of the nature and human caused disasters so they are very welcoming the CIAV conference, and hope to get more guidance from international experts.”

Vuoden 2017 VERNADOC-toiminta

Esittelin vuoden 2017 VERNADOC vuosiraportin sekä kuulumiset kentältä. VD toimijat ovat olleet aktiivisia ja leirejä on pidetty Thaimaassa, sekä Batakilla että Acehilla Indonesiassa sekä Irakissa.

Erityisen merkittävää on ollut thaimaalaisten suojelutyö Bangkokissa olevasta Mahakanin yhteisöstä, jossa paikalliset ihmiset ja rakennuskanta muodostavat yhtenäisen vernakulaarin kulttuurin. Alueen asutus on ylläpitänyt rakennuskannan ja kulttuurin säilymistä. Bankokin viranomaiset ovat jo parin vuosikymmenen ajan halunneet purkaa alueen ja rakentaa paikalle huvipuistoa. Thaimaan ASA ja VD asiantuntijat ovat olleet erityisesti viime vuosina hyvin aktiivisia ja järjestäneet kohteessa mittausrakennuksia, tapahtumia ja olleet asian tiimoilta esillä medioissa sekä tehneet yhteistyötä paikallisten asukkaiden kanssa. Työ jatkuu edelleen. Maaliskuussa pidetään paikalla jälleen uusi

leiri. Tosin saimme juuri tämän vuoden alussa uutisia, että yksi suojelluista rakennuksista no 99 on purettu. Tämä rakennus eritoten oli yksi Mahakanin alueen rakennuskulttuuria aidoimmillaan edustava kokonaisuus.

Toinen merkittävistä leireistä oli marasjoulukuussa Irakissa Yazdissa järjestetty leiri. Järjestelyistä vastasi Ali Malekabbaasi, joka oli myös Al Ainin leirillä mukana vuonna 2012. Leiri oli hyvin onnistunut ja antaa hyvän perustuksen uudelle VERNADOC toiminnalle Irakissa.

ICOMOSin yleiskokouksen yhteydessä järjestetyllä tieteellisten komiteoiden foorumilla esittelimme CIAVin toimintaa, josta meillä oli esillä lähinnä Suomessa kustannetut mittausrakennuksista kertovat julkaisut. Julkaisusarjassa on nyt 10. osaa, joista uusimpana ja ehkä kiinnostavimpana julkaisi viime vuoden puolella VERNADOCin historiasta ja mittaustavan synnystä 1900-luvun alusta alkaen kertova julkaisusarjan ensimmäinen teos PreVERNADOC 1996, inkeroiset, Soikkolanniemi. Kirjan on toimittanut Markku Mattila ja Niina Svansström. Kirjat olivat yllättäen foorumilla erittäin haluttuja! Joitain kyseltiin jo edeltävinä päivinä. Tieteellisellä foorumilla rinnallamme oli CIPA:n (International committee on Heritage Documentation) edustus. CIPalaiset olivat myös erittäin kiinnostuneita VERNADOC toiminnasta.

Kiinnostus VERNADOC toimintaa kohtaan on kasvanut, etenkin Aasian maissa. Mm. Indonesia, Kiina ja Nepal ovat ilmaisseet kiinnostuksensa tulla aktiivisesti

Iranin Yazdissa pidettiin kansainvälinen VERNADOC marras- joulukuussa 2017. Leiri saa jatkoa tämän vuoden huhtikuussa.

toimintaan mukaan järjestämällä leirejä omassa maassaan. Vuosi 2018 näyttää myös aktiiviselta mittausleirien suhteen.

Leiritöinnän lisäksi on odotettavissa raporttia arabimaailman vernalkulaarin arkkitehtuurin tutkimuksesta ja kehstävä kehitys pysyy edelleen teemana syksyn vuosikokouksessa.

“SELLAINEN OLI VIIPURI”

Netta Böök, Minna Silver

Kertomus Viipuriin *Shared Built Heritage* -komitean edustajien kanssa 10.-12.6. 2018 tehdystä matkasta

Suomenlinnan kansainväliseen seminaariin *Interpreting Shared Heritage through Time* osallistui ICOMOSin Eurooppa-ryhmän lisäksi ICOMOSin Shared Built Heritage -komitea, jonka jäsenistä osa teki seminaarin sekä oman kokouksensa jälkeen ekskursion Venäjälle Viipuriin sekä Pietariin. Viipurin-matkalla mukana Shared Built Heritage -komiteasta oli puheenjohtaja Siegfried Enders (Saksa), varapuheenjohtaja Susan Jackson-Stepowski puolisoineen (Australia), komitean sihteeri John Ward (Kanada), Ai Tee Goh (Malesia), Rina Barkai Dalibard (Israel) sekä maanantaina Zeynep Ahunbay (Turkki). ICOMOSin Suomen osastoa matkalla edustivat puheenjohtaja Minna Silver ja hallituksen jäsen Netta Böök, joka on Suomen äänestävä Shared Built Heritage -komitean edustaja.

Ohjelmasta Venäjällä vastasi Venäjän ICOMOSin Pietarin-osasto. Viipurissa isäntinä olivat ICOMOS Pietarin puheenjohtaja Sergei Gorbatenko sekä ICOMOS Pietarin jäsenet, Viipurin rakennusperinnön tuntija Viktor Dmitrijev ja Viipurin linnan museon johtaja Vladimir Tsoi. Maanantaina mukana kulkivat myös Viipurin Lenin-museon työntekijä Natalia Dmitrieva, joka toimi tulkkina, sekä Tsoin alainen, linnan museoon kuuluvien monumenttien restaurointia valvova arkeologi Aleksandr Smirnov, joka on Aleksandr Saksan oppilas. Johnin, Ai Teen ja Rinan matka jatkui Viipurista edelleen Pietariin, missä heitä opastivat kahden päivän ajan Sergei Gorbatenko ja ICOMOS Pietarin jäsen Svetlana Levoshko.

Maanantaina 11.6.2018 Viipurissa tutustuttiin vanhankaupungin rakennusperinnön tilanteeseen. Raatihuoneentornin

restaurointi on valmistumassa – sisäseinät on otettu kivipinnalle. Kellotorni on huputettu, ja sen tilasta on vaikea sanoa mitään. Keskiaikaiset kirkot ja luostari ovat tutussa raunioituneessa tilassaan, eikä niiden omistuskysymys ole toistaiseksi ratkennut. Tsoi kertoi pyrkivänsä saamaan ne osaksi Viipurin linnan museota, jolloin niiden raunioitumista hidastavaan suojaamiseen saattaisi olla mahdollista hankkia rahoitusta. Pienet 1500- ja 1600-luvun kivitalot on kunnostettu melko ronskin ottein. Viipurin linnan Pyhän Olavin tornin huipun restaurointi on valmistumassa; puutelineet ovat vielä purkamatta. Tornin sisävaruuteen ei näillä näkymin tehdä välipohjia – niitä ei ole tornissa ollut sitten 1800-luvun tulipalon – vaan sisätilaan pohditaan hissiä, jonka avulla museovieraat pääsisivät tornin huipulle näköalojen ääreen. Tornin seinämästä on paljastunut rappausten alta ennen tuntemattomia rakenteita, kuten suuri kaari. Linnan muiden rakenteiden restaurointiin on saatu Maailmanpankilta varoja.

Monrepos’n historiallinen puisto, joka on federaatiotasoiseksi luokiteltu muistomerkki, on ollut paljon tapetilla muun muassa pitkään odotetun ja viime vuoden lopulla käynnistyneen restaurointiprojektinsa ja sen alkajaisiksi tehtyjen massiivisten punkaato-operaatioiden vuoksi. ICOMOS Pietari on tutustunut tilanteeseen jo tammikuussa 2018 ja esittää näkemyksensä tilanteesta kotisivullaan (Netta Böök on keuhkokuumeeseen sairastunut Gorbatenkon kirjoittaman kriittisen tekstin pääkohdat hallituksen Viipuri-orientoituneelle jäsenistölle). Puistossa

mukana kulki myös sen jo eläkkeellä oleva puistohoidon päällikkö Tatjana Zintshuk. Paikalla tavattiin myös entinen Viipurin hallinnon johtajan avustaja Inna Klimova, joka työskenteli viime vuonna Monrepos’n museossa ja on nyt Viipurin linnan museon leivissä.

Puistossa ovat paraikaa meneillään Maailmanpankin tuella kunnostus- tai oikeastaan perusparannustyöt. Meren ja kartanorakennusten pohjoispäädyn väliselle nurmikentälle ollaan vetämässä suorat hiekkäkäytävät, jollaiset sisältyvät 1800-luvun alun toteutumattomaan suunnitelmaan. Puistoon on toteutettu maantasosta korotettuja uusia polkuja ja istutettu paikoin uutta kasvistoa. Vanha graniittirakenteinen pato obeliskin alapuolella olevalla niityllä on korvattu betonisella; se verhoiltaneen tuonempana graniitilla.

Keskusteluissa tilanteesta tuli esille monia näkemyksiä. Gorbatenkosta puiston restaurointikonsepti, joka nojautuu 1800-luvun alkuvuosien monelta osin toteutumattomaan visioon, on virheellinen. Hänestä restaurointihanke tulisi keskeyttää ja suunnitelmat korjata. Englantilaisen maisemapuiston hengen tulisi säilyä.

Klimova arvioi, että koska peruuttamaton vahinko – puiden kaataminen ja maan mylläminen – on tosiasia, nyt olisi tärkeintä huolehtia siitä, mitä tapahtuu jatkossa. Hän katsoi, että mahdolliset kansainväliset kannanotot tai vetoomukset tulisi kohdentaa museon johtajalle Bujanoville, joka median välittämän tiedon mukaan ei ole kovin keskustelunhaluinen. Osa venäläisistä kolle-

Asiantuntijat keskustelevat Monrepos'n restauroinnin tilasta.

goista arvioi myös, että Bujanovia ei niinkään kiinnosta historiallisen puiston vaaliminen kuin raha.

Zintshuk oli syvästi pahoillaan puiston mylläämisestä ja puiden kaatamisesta. Zintshukin näkemys oli, että historiallinen puisto menettää rajujen toimenpiteiden vuoksi historiallisen arvonsa. Hän kiinnitti huomiota myös puistohoidollisiin seikkoihin, kuten siihen, että puistoon ja Neptunuksen temppelin luo on tuotu uusia havupuita, jotka eivät liian varttuneina pysty sopeutumaan pohjoisiin olosuhteisiin ja ovat jo kuolemassa.

Aleksandr Smirnov puolestaan piti puiston restaurointitoimenpiteitä ja syntymässä olevaa kokonaisuutta asianmukaisena. Sama näkemys on Pietarin ICOMOSin jäsenellä Svetlana Levoshkolla. Tsoi arvioi, että restaurointisuunnitelmassa on muutamia heikkoja kohtia, mutta kokonaisuudessaan

restaurointi etenee oikeaan suuntaan.

Hirsirunkoiset kartanorakennukset oli käytännössä huputettu. Rakennuksista tehdään Tsoin mukaan pian mikrobikutkimukset sen toteamiseksi, voidaanko rakennukset säästää vai pitääkö ne purkaa (ja korvata kopioilla). Tsoi piti lähestymistapaa järkevänä, kun taas Gorbatenkon näkemys oli, että rakennukset on mahdollista korjata purkamatta.

Ilta jatkui Champion Barissa vilkkaasti keskustellen.

Tiistaina 12.6.2018 Gorbatenkon johdolla tehtiin matka Sovetskiin eli Johannekseen katsomaan Nobel-suvun entisen Kirjolan linnan aluetta, jonka suomalaiset sodan aikana vetäytyessään räjäyttivät. Vierailimme kaupunginjohtajan tiloissa, jossa esiteltiin Kirjolan linnaa koskevaa näyttelymateriaalia ja katsottiin lyhyt filmi. Ensimmäinen tilaa koskeva vierailu kohdistui

Monrepos'n kartanon restaurointihanke

ns. Nobel-kaivoon, joka graniittisena on edelleen pystyssä ja käytössä. Kartanon alueella lähestyttäessä alkuperäisen puukujan päässä on pystyssä graniittiset jugend-portin pielet sekä alueelle sisään saavuttuamme katselimme linnan jugendia noudattavaa kivijalkaa, jossa näkyi portaikkoja. Uudisrakennuksia oli pystytetty kivijalan päälle. Tallirakennuksia oli jossakin määrin arvokkaita menetelmin restauroituna jäljellä, samoin viljavaraston alimpia kerroksia, joiden päälle oli rakennettu uudisosa. Pellon reunalla nousi suuri raunioitunut navetta. Laivalaituri näytti rannassa parhaiten säilyneeltä rakenteelta. Gorbatenko elätteli toiveita alueen ennallistamisesta, mutta Rina Dalibard katsoi, että virtuaalimallinnos olisi paras ratkaisu.

Tarkoitus oli tutustua myös Papulan puistoon, joka kuuluu Viipurin *historiallisen kaupungin* (tämä on virallinen status,

joka on myönnetty muutamalle sadalle kaupungille Venäjällä) rajojen sisäpuolelle. Osalla ICOMOSin Pietarin osaston jäsenistä on näkemys, että kyseessä on historiallinen puisto, ja osasto reagoi muutama vuosi sitten voimakkaasti siihen, että puiston poikki vedettiin merkittävä maantielinjaus, jonka halkaisi puiston kahtia. Käsitys puistosta *historiallisena puistona* on kiistanalainen. Papulan puistoon ei kuitenkaan ehditty paikalle arvioimaan asiaa.

Retken jälkeen Gorbatenkon johdolla pidettiin kaupungin keskustassa sijaitsevassa kirjastossa aikataulullisesti tiukkaan väliin pusertunut yleisötilaisuus, jossa ICOMOSin Suomen osaston ja SBH-komitean puheenjohtajilta pyydettiin vaikutelmia kaupungin rakennusperinnön ja Monrepos'n suhteen. Enders totesi, että komitealla on pätevyyttä lausua jotain korkeintaan kartanon rakennusten restaurointisuunnitelmista, mutta

ei historiallisesta puistosta tai maisemasta; niiden suhteen olisi hyvä kääntyä IFLAn puoleen. SBH on myös valmis, mikäli siitä arvellaan olevan hyötyä, asettamaan kotisivuilleen materiaalia sekä käyttämään omaa verkostoaan kaupungin ja puiston hyvän restauroinnin edistämiseen.

Silver puolestaan kiitti isäntiä kohteiden esittelyistä ja esitti yleisiä näkemyksiä Viipurin historiallisista rakennuksista sekä niiden restaurointihankkeista. Näkemästään Silver totesi, että monia rakennuksia oli restauroitu, mutta useita oli vielä restauroinnin tarpeessa. Raunioitunut katedraalin jäljellä olevat seinät tarvitsisivat mitä pikimmin tukirakenteita, samoin luostarin raunioituneet osat konservointia. Paljon on kuitenkin säilynyt - miten olisi käynyt, jos Viipuria olisi kohdannut Turun tauti? Monrepos' n kohdalla hän korosti restaurointisuunnitelman sekä puistossa tehdyn työn tutkimisen tärkeyttä ennen kuin voidaan esittää pitkälle vietyjä johtopäätöksiä. Hän tähdensi, että englantilainen maisemapuisto tulisi säilyttää. Siihen kuuluvia kaarevia kujia ei saisi korvata suoraviivaisilla käytävillä. Asiassa konsultoidaan jatkossa suomalaista historiallisten puistojen tuntija Eeva Ruoffia. Hän ilmaisi lopuksi, että Suomen ICOMOS tarjoaa mielellään jatkossakin asiantuntija-apuaan ja tukeaan Viipurin alueen kulttuuriympäristön säilyttämisessä.

Session jälkeen SBH kävi vaikuttamassa Alvar Aallon suunnitteleman Viipurin kaupunginkirjaston restauroinnista, jonka kiintoisaksi vertailukohdaksi asetui Eremitaasin sivupisteeksi remontoitu entinen

Viipurin linnan torni restaurointitelineineen

Viipurin taidemuseon ja -koulun rakennus. Tsoi esitteli taidemuseossa näytteillä olevan venäläisen muotokuvamaalauksen mestariteoksia. Illan päätteeksi Tsoi kestitti vieraita toisessa maailmansodassa palaneen puisen ravintola Espilän uudessa, modernilla rakennustekniikalla toteutetussa versiossa. Sekä Enders että Silver pitivät illallisella lyhyet kiitospuheet, ja vakuutettiin yhteistyön jatkumisen matkan jälkeenkin.

Nobelin kaivolla

CIPAn hallituksen kokous

3.6.2018, Riva del Garda

Minna Silver

CIPA on ICOMOSin ja ISPRS:n yhteiskomitea, joka on erikoistunut kulttuuriperinnön dokumentointiin, erityisesti fotogrammetrian menetelmin. CIPAn nimitys oli alunperin arkkitehtuurin fotogrammetria -komitea. Nykyisin nimitys on CIPA Heritage Documentation ja uudessa keskiössä on nimenomaan 3D-mallintaminen.

CIPAn hallituksen kokous pidettiin toista kertaa Italian Riva del Gardassa. Edellisen kerran Riva del Garda oli kokouksen paikkana neljä vuotta sitten. Molempina kertoina tilaisuus on ollut yhdistettynä ISPRS:n yhden komission symposiumin kanssa. Paikkana oli Riva del Gardan Garda-järven rannalla sijaitseva kongressikeskus ja ajankohtana sunnuntai 3.6.2018 klo 9.00-17.00.

Paikalla oli yllättävän vähän CIPAn hallituksen edustajia, mutta kuitenkin laillinen määrä. Tämä johtunee siitä, ettei kokous ollut CIPA-symposiumin yhteydessä ja Riva del Garda on hyvin hankalien matkustusehtien päässä. Olen molemmilla kerroilla matkustanut Milanon kautta, jonne tulee

runsaasti lentovaihtoehtoja, ja lentohinnat ovat edullisia.

Agendalla oli tällä kertaa CIPAn hallinnon täydellinen uudistaminen. Aluksi hyväksyttiin Ottawan 2017 symposiumin yhteydessä pidetyn hallituksen kokouksen pöytäkirja. Agendan pääasialla ollut hallinnon uudistus on sisällöltään seuraava: puheenjohtajiston mielestä päätöksentekoa pitäisi nopeuttaa ja siksi haluttiin kaventaa toimeenpaneva hallitus nykyisestä 12 hengestä kuuteen henkeen niin, että se muodostuisi puheenjohtajasta, kahdesta varapuheenjohtajasta, pääsihteeristä, webmasteristä ja kulloisenkin kongressin johtajasta.

Toimeenpanevaa hallitusta avustaisi kolme eksperttiä ja sen valitsisi sekä sitä kontrolloisi neuvoa-antava kuuden hengen hallitus. Yhteensä koko hallitus kattaisi 15 henkeä. Siinä ekspertit koostuisivat 1) 2D- ja 3D-teknologioiden asiantuntijasta, 2) kulttuuriperinnön asiantuntijasta ja 3) koulutuksen ja datalevinnän asiantuntijasta. Tämä uudistus merkitsee CIPAn sääntöjen muutosta, ja muutos tulee hyväksyä

sekä ISPRS:n että ICOMOSin hallituksissa. Puheenjohtajisto perusteli asiaa myös demokratisoitumisella eli että valitaan 15 hengen ryhmä, jonka sisältä toimeenpaneva hallitus muodostetaan.

Enemmistö, joka oli paikalla, kannatti nyt uudistusta, vaikka Ottawassa noin puolet vastusti. On selvää, että ISPRS:n valta tulee kasvamaan, koska suunnitelma on pääosin laadittu sen edustajista koostuvasta puheenjohtajistosta. Tämä luonnollisesti huolestuttaa kulttuuriperinnön asiantuntemuksen kaventumisen vuoksi ja kansainvälisyyden supistuksella, kun toimeenpanovalta keskittyy Välimeren alueen insinööreille. Näytti siltä, ettei arkeologisella ja arkkitehtonisella asiantuntemuksella ollut enää riittävää painoarvoa. Tämä on tietysti vaikutelma, joka perustuu nyt pidettyyn kokoukseen, ja tilanne saattaa muuttua. Suunnitelman laatijoina olivat kansallisesti edustettuina vain kreikkalaiset ja italialaiset, joista vain yksi oli arkkitehti. Yhtään aktiivista ranskalaista tai itävaltalaisista ei saapunut kokoukseen, osan ilmeisesti ilmaissen tyytymättömyyttään.

Kokouksessa kerrottiin myös CIPAn näkyvyydestä Intian yleiskokouksessa, jossa CIPAlla oli oma tilaisuus sen toiminnan esittelyineen. Puheenjohtaja Andreas Georgopoulos myös kertoi osallistuneensa kokoukseen Iranissa ja pohdittiin yhteistyötä Iranin kollegojen kanssa esimerkiksi kouluttamalla iranilaisia paikan päällä. CIPAn mittaustapoja käsittelevä kesäkoulu pidetään tänä vuonna Kroatiaassa. Suunniteltu Viipurin mittaustapa täytyi tämän vuoden osalta peruuttaa, koska rahoitu

sta ei voitu toistaiseksi käyttää Venäjällä.

CIPA on yhteistyössä Digital Heritage 2018 -konferenssin järjestämisen kanssa, ehkä tapahtumaan tulee CIPA-sessio. Konferenssi järjestetään San Franciscossa loka-kuun lopulla. CIPA tukee nyt myös Kyp-roksella vedenalaisen dokumentoinnin kongressia eli 3D-dokumentoinnin kehittäminen laajennetaan yhä enemmän myös vedenalaiseen kulttuuriperintöön. Myös 3D-ARCH 2019 tilaisuuden tukeminen on näköpiirissä.

CIPAn talous on hyvällä mallilla, ja sillä on useita maksavia sponsoreita. ISPRS:n ja ICOMOSin suhteet ovat hyvät, ja taloudellinen hallinto sijoittuu ICOMOSiin.

Webbisivujen päivitys oli myös aiheena. Kaikki eksperttijäsenet ja jäsenet tulisi päivittää yhteystietoineen. Puhuttiin uuden esitteen teosta ja videon valmistamisesta. CIPAlla on sellaiset, mutta ne ovat jo kymmenen vuotta vanhoja. Päätettiin hankkia erilaista CIPA-memorabiliaa, kuten lippalakkeja ja kyniä CIPAn logolla.

CIPAn suunnitelmissa on laatia 50-vuotisjuhlajulkaisu, johon komitean vanhat puheenjohtajat myös osallistuisivat artikkeleillaan. Teos on lähinnä CIPAn historiikki, jonka editoriina toimii pääsihteeri Stratos Stylianidis.

Seuraava CIPAn hallituksen kokous pidetään Avilassa Espanjassa syyskuussa 2019 järjestettävän CIPA-symposiumin yhteydessä.

CIPAn hallituksen kokous pidettiin Riva del
Gardassa Pohjois-Italiassa

Puheenjohtaja Andreas Georgopoulos

Seminaarit ja konferenssit

Unveiling the Hidden Hamina

AUGUST 23-29, 2018

INTERNATIONAL SUMMER SCHOOL
ON DIGITAL DOCUMENTATION OF
THE HISTORICAL BUILT ENVIRON-
MENT Unveiling the Hidden Hamina IN-
TERNATIONAL SUMMER SCHOOL |
ARCHITECTURE | ARCHAEOLOGY |
DIGITAL TOOLS HELSINKI & HAMINA,
FINLAND | AUGUST 23-29, 2018 | 2 ECTS
| APPLICATION BY JUNE 20

Venäläis-suomalainen konferenssi
**Suomenlahden rannikon historialliset hu-
vila-alueet: Säilyttämisen ja käytön kysy-
myksiä 25.–26. elokuuta 2018, Helsinki**

Työkieli: englanti

Paikka: Tieteiden talo, Kirkkokatu 6, 00170
Helsinki, 25.8. klo 9.00–16.00

26.8. ekskursio teemalla miten huviloita voidaan muuttaa uusiin ajanmukaisiin käyttöihin, suomalaisten asiantuntijoiden johdolla. Seminaari on maksuton; matka- ja hotellikuluista vastaavat osallistujat.

Ennakkoilmoittautuminen Rakennustaitteen Seuran sihteerille,
sihteeri@rakennustaiteenseura.fi

Call for Papers and Posters

**Hygge & Heritage World Heritage and
Local Services Seminar 18 - 20 November
2018, Korpilahti & Petäjävesi, Finland**

We invite presentations of case-studies during the workshops in the afternoon of Monday 19 November. We welcome presentations for the following themes:

- Visitor Analysis
- Destination Management
- Pedagogic Innovations and Approaches to UNESCO World Heritage
- Marketing Strategy
- Interpretation tools
- Co-operation and Development Around Serial and Transnational World Heritage Sites

You can present your case study as a 10 minute oral presentation or as a poster

1 July 2018: Deadline for submission of abstracts and posters material.

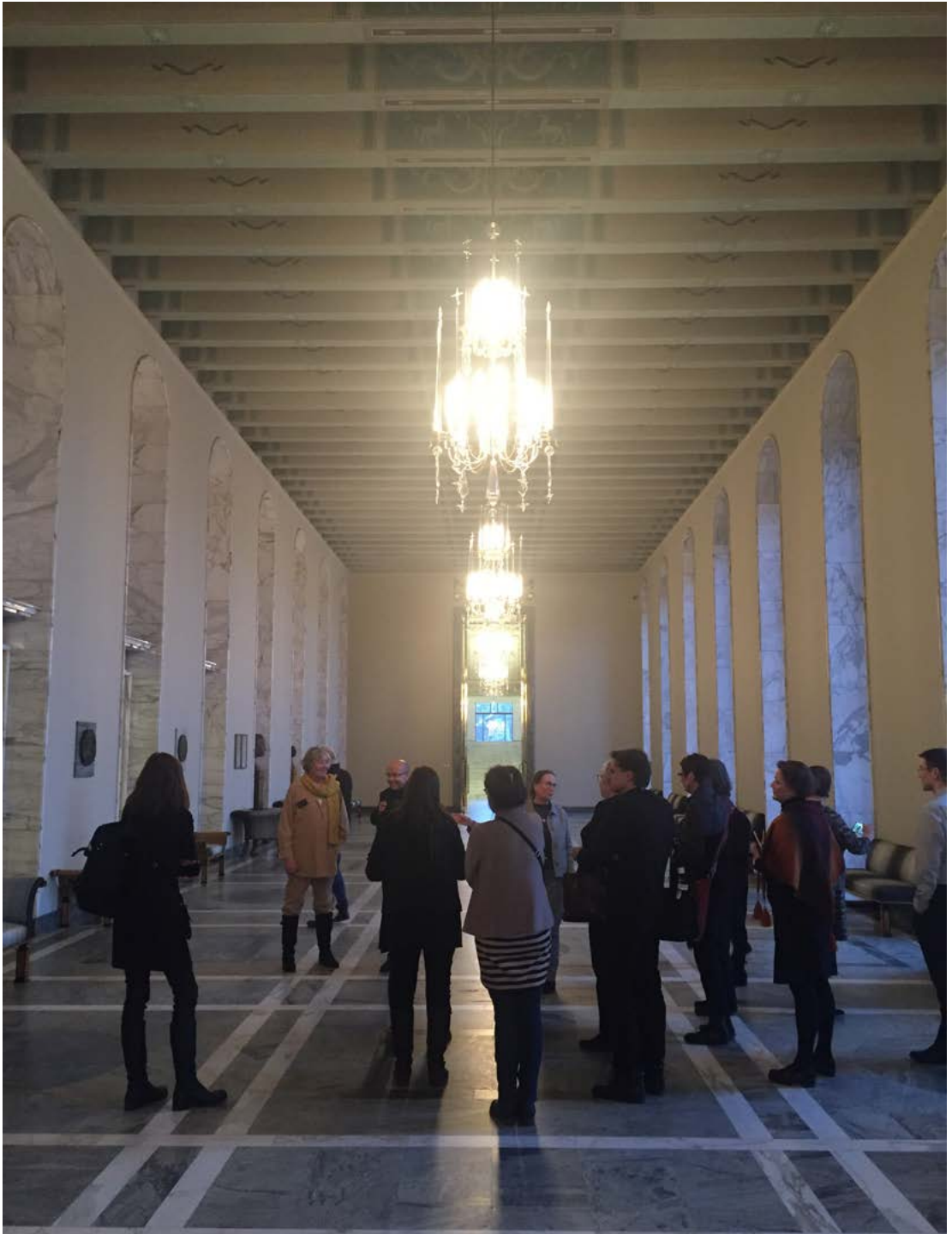
15 August 2018: Selected speakers notified of their selection

20 November 2018: Submission full paper for inclusion in e-publication 18-20 November 2018: Hygge&Heritage Seminar

ICOMOSin Suomen osasto vieraili Eduskuntatalossa 19.3.2018. Vierailussa keskityttiin ennen kaikkea Eduskuntatalon peruskorjauksen yhteydessä tehtyihin entisöinteihin. Pariakymmentä icomoslaista opasti talossa amanuenssi Tiina Tuukkanen.

ICOMOSin Suomen osasto ry toivottaa kaikille
jäsenilleen hyvää ja aurinkoista kesää!

ICOMOSin SUOMEN OSASTO r.y.
ICOMOS Finska nationalkommittén r.f.
The ICOMOS Finnish National Committee
INTERNATIONAL COUNCIL ON MONUMENTS AND SITES
CONSEIL INTERNATIONAL DES MONUMENTS ET DES SITES

ICOMOSin Suomen osasto r.y
Tieteiden talo
Kirkkokatu 6
00170 Helsinki